စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ (၈၆)နှစ်တာခရီး

(Dr. သက်လွင်ဦး၊ Myantrade)

အမိမြန်မာနိုင်ငံတော်မှ စတင်မွေးဖွားသန့်စင်ရာ နေ့ထူးနေ့မြတ် အခါသမယဖြစ်သည့် ဝန်ကြီးဌာနမွေးနေ့ကတော့ မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့ဖြစ်ပါတယ်။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနဟာ အမိမြန်မာနိုင်ငံတော်ရဲ့ ကုန်သွယ်စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လွတ်လပ်ရေးမရမီကာလကတည်းက နိုင်ငံတော်မှချမှတ်ထားသော စီးပွားရေးမူဝါဒများကို ဦးလည်မသုန် တာဝန်ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ခဲ့တာ ယခုဆိုရင်စိန်ရတုကို ကျော်လွန်၍ ၈၆ နှစ်တိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။

ဝန်ကြီးဌာနသမိုင်း

စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနကို ၁၉၃၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၂၆) ရက်နေ့မှာ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်အုပ်ချုပ်မှုဥပဒေ ၁၉၃၅ အရ စတင်တည်ထောင်ခဲ့ရာ ယနေ့ဆိုရင် (၈၆) နှစ်တိုင်ခဲ့ပေပြီ။ ဝန်ကြီးဌာနစတင်တည်ထောင်ချိန်က ပထမဆုံး တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ ဝန်ကြီးကတော့ ဦးထွန်းအောင်ကျော် ဖြစ်ပါတယ်။ ဝန်ကြီးဌာနတွင် ခေတ်အဆက်ဆက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြတဲ့ ဝန်ကြီးအပါး (၄၀) ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဝန်ကြီးဌာနအမည်ကို ခေတ်အလိုက်ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်ခဲ့တာ တွေ့ရှိရပါတယ်-

(၁)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	(၂၆.၃.၁၉၃၇ မှ ၁၀.၉.၁၉၄၂ အထိ)
(၂)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် စက်မှုလက်မှုဝန်ကြီးဌာန	(၁.၈.၁၉၄၂ မှ ၁.၈.၁၉၄၃ အထိ)
(၃)	ဗမာပြည်ပြည်သူ့ဝမ်းစာဖူလုံရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	(၂.၈.၁၉၄၃ မှ ၂၉.၁၀.၁၉၄၃ အထိ)
(၄)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် စက်မှုလက်မှုဝန်ကြီးဌာန	(၁၉၄၃ မှ ၁၉၄၅ အထိ)
(၅)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ရိက္ခာဝန်ကြီးဌာန	(၁.၁၁.၁၉၄၅ မှ ၂၅.၉.၁၉၄၆ အထိ)

(၆)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ထောက်ပံ့ရေးဌာန	(၂၇.၉.၁၉၄၆မှ၁၀.၅.၁၉၄၇အထိ)
(၇)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ ထောက်ပံ့ရေးနှင့်သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးဌာန	(၁၉၄၇ မှ ၁၉၄၇ အထိ)
(၈)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့်ထောက်ပံ့ ရေးဝန်ကြီးဌာန	(၁၉၄၇ မှ ၁၉၄၇ အထိ)
(၉)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဌာန	(၁၉၄၇ မှ ၁၉၄၇ အထိ)
(၁၀)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ ထောက်ပံ့ရေးနှင့်သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန	(၄.၁.၁၉၄၈ မှ ၁.၇.၁၉၄၈ အထိ)
(၁၁)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့်ထောက်ပံ့ ရေးဌာန	(၁၉၄၈ မှ ၁၉၅၁ အထိ)
(၁၂)	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ပြည်သူ့ထောက်ပံ့ ရေးနှင့်သမဝါယမဝန်ကြီးဌာန	(၁၉၅၂ မှ ၁၉၅၄ အထိ)
(၁၃)	ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေး ဌာနနှင့်အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန	(၁၉၅၄ မှ၂၇.၂.၁၉၅၆ အထိ)
(၁၄)	ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေး ဌာနနှင့် ပစ္စည်းထောက်ပံ့ရေးဌာန	(၁၉၅၆ မှ ၁၉၅၈ အထိ)
(၁၅)	ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သမဝါယမနှင့် ကုန်စည်ဖြန့်ဖြူးရေးဌာန၊ ပစ္စည်းထောက်ပံ့ရေးဌာန	(၁၉၅၈ မှ ၁၉၅၈ အထိ)

(၁၆) ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာန၊ (၂၇.၂.၁၉၅၉ မှ ၄.၄.၁၉၆၀ အထိ)
သမဝါယမနှင့် ကုန်စည်ဖြန့်ဖြူးရေးဌာန၊
ပစ္စည်းထောက်ပံ့ရေးဌာန၊ စက်မှုလက်မှုဌာန

(၁၇) ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာနနှင့် (၁၉၆၀ မှ ၁၉၆၂အထိ)
ပစ္စည်းထောက်ပံ့ရေးဌာန

(၁၈) ကုန်သွယ်မှုနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ် (၂.၃.၁၉၆၂ မှ ၇.၂.၁၉၆၃ အထိ)
ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စက်မှုလက်မှုဝန်ကြီးဌာန
ပစ္စည်းထောက်ပံ့ရေးဝန်ကြီးဌာန

(၁၉) ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးနှင့် (၁၉၆၃ မှ ၁၉၆၃ အထိ)
စက်မှုလက်မှုဌာန

(၂၀) ထောက်ပံ့ရေးနှင့် သမဝါယမ (၁၉၆၄ မှ ၁၉၆၅ အထိ)
ဝန်ကြီးဌာန၊ ကုန်သွယ်မှုတိုးတက်ရေးဌာန

(၂၁) ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန (၁၉၆၅ မှ ၁၉၉၆ အထိ)

(၂၂) စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး (၇.၈.၁၉၉၆ မှ ယနေ့အထိ)
ဝန်ကြီးဌာန

ငွေရတုကာလ

မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီခေတ်ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ စီးပွားရေးမူဝါဒကတော့ နိုင်ငံပိုင်စနစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်နှင့် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်များကို ရောနှောအသုံးပြုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာ စီးပွားရေးလွတ်လပ်ခွင့်ပေးထားသလို အခြားတစ်ဖက်မှာလည်း ကန့်သတ်ထိန်းချုပ်မှုများထားရှိရေး မူဝါဒကိုကျင့်သုံးခဲ့ပါတယ်။ အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက်မှာ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ တော်လှန်ရေးကောင်စီ အစိုးရလက်ထက်မှာတော့ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံး အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပါတယ်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးစနိုင်ငံခြားသားများကြီးစိုးနေသော
မြန်မာနိုင်ငံဆန်ကုန်သည်ကြီးများအသင်း

လွတ်လပ်ရေးရပြီးစနိုင်ငံခြားသားကြီးစိုးနေသော
မြန်မာ့စီးပွားရေး

လွတ်လပ်ရေးရပြီးစကာလများက နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့သော်လည်း စီးပွားရေးဟာ မလွတ်လပ်ခဲ့ဘဲ တိုင်းတစ်ပါးသားများ လက်ဝါးကြီးအုပ်ခြယ်လှယ်မှုအောက်မှာ ရှိနေခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ၁၉၄၇ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းမှာ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းရေးဆွဲဖို့နဲ့ နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ထိန်းကျောင်းဖို့အတွက်အကောက်ခွန်နဲ့ ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေသဘောတူညီချက် (General Agreement on Tariffs and Trade – GATT) ကို စတင်ဆွေးနွေးသည့် နိုင်ငံများတွင် ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာကိုယ်စားလှယ် ဦးညွန့်ဟာ GATT စာချုပ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ (၂၃) နိုင်ငံနဲ့ အတူဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၊ ဂျီနီဗာမြို့မှာ ကျင်းပတဲ့ အစည်းအဝေးသို့ ပါဝင်တက်ရောက်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ (WTO) စတင်ဖွဲ့စည်းတဲ့အခါ Original Member အဖြစ် ပါဝင်ခွင့် ရရှိခဲ့ပါတယ်။

ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၊ဂျနီဗာမြို့ရှိPalais des nation ၌ကျင်းပသော GATT
အစည်းအဝေးသို့ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်တက်ရောက်ခြင်း

ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီအစိုးရဟာ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့မှာ မြန်မာ့ဆန်နှင့် တရုတ်ကုန်ပစ္စည်းများလဲလှယ်ရေး၊ မြန်မာ့ဆန်တန်ချိန် (၁.၅)သိန်းကို တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့ရောင်းချရေး ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း အိမ်စောင့်အစိုးရက စီးပွားရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံခြားသားများ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ထားတဲ့ မြန်မာ့စီးပွားရေးစနစ်ကို တွန်းလှန်ခဲ့ကြပါတယ်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီလက်ထက်နဲ့ နောက်ပိုင်းကာလမှာ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့ပြီး ပုဂ္ဂလိကပိုင်လုပ်ငန်းများကို ပြည်သူပိုင်ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှာ ကုန်သွယ်ရေးကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းပြီး နိုင်ငံပိုင် ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများက ပြည်တွင်း/ပြည်ပ ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါတယ်။

ရွှေရတုကာလ

ရွှေရတုကာလအစမှာတော့ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီရဲ့ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးမူဝါဒများဖြစ်သည့် မြန်မာမှုပြုခြင်း (Burmanization)၊ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုနဲ့ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးသည့် ပြည်တွင်းဖူလုံမှုရေးရှုမူဝါဒ (Inward-Looking Self-reliant policy) တွေကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ ပြည်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကို ကာကွယ်ပေးဖို့နှင့် သွင်းကုန် အစားထိုး စက်မှုလုပ်ငန်းများကို အထောက်အကူဖြစ်စေဖို့ ပိုမိုအလေးထားဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ စီမံချက်ဝင် သီးနှံများစိုက်ပျိုးခြင်းနဲ့ သီးနှံတွေကို သတ်မှတ်ဈေးနှုန်းနဲ့ ပြန်လည်ဝယ်ယူခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။

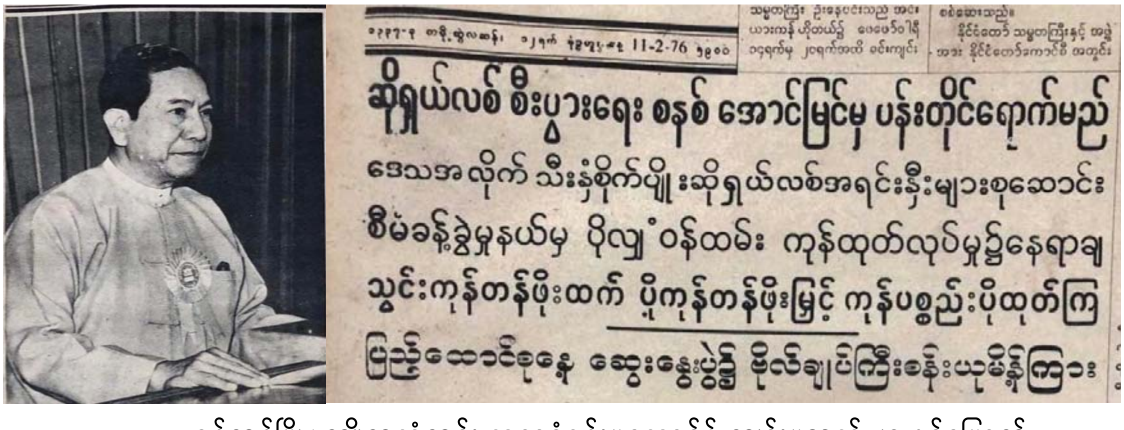

ရန်ကုန်မြို့၊ ကျိုက္ကဆံကွင်း ဆရာစံခန်းမဆောင်၌ ကျင်းပသည့် ၂၉ နှစ်မြောက် ပြည်ထောင်စုနေ့ ဆွေးနွေးပွဲတွင် သဘာပတိနိုင်ငံတော်ကောင်စီအတွင်းရေးမှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစန်းယု မိန့်ခွန်းပြောကြားခြင်း

၁၉၈၈ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့အရေးအခင်းကာလအတွင်း ဝန်ကြီးဌာနရုံးချုပ်နဲ့ ဌာနပိုင် အဆောက်အအုံတွေဖျက်ဆီးခြင်းခံခဲ့ရပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အစိုးရဟာ နိုင်ငံတော်အာဏာကိုရယူပြီးနောက် စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်ချမှတ်အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက်နေ့မှာ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အစိုးရကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီး အေဘယ်လ်က ကုန်သွယ်ရေးဝန်ထမ်းများနဲ့တွေ့ဆုံပြီး **“ဝန်ထမ်းစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနဲ့အညီ မိမိတို့ကျရာ တာဝန်များကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ကြဖို့နဲ့ မိမိထမ်းဆောင်ရတဲ့ လုပ်ငန်းဟာ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးအကျိုးရှိမှုကိုအမြဲရှေးရှုဖို့”** ပြောကြားခဲ့တယ်။

စိန်ရတုကာလ

စိန်ရတုကာလတွင်နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၊ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ပထမလွှတ်တော်နှင့်ဒုတိယလွှတ်တော်ကာလအစိုးရများကနိုင်ငံတော်ရဲ့ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နဲ့ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်မည့် စီးပွားရေးမူဝါဒများ ချမှတ်အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ နယကအစိုးရလက်ထက်မှာ ဈေးကွက်အတွင်း အစိုးရက ကြားဝင် ဆောင်ရွက်တဲ့မူဝါဒနဲ့ ပြည်တွင်းစားသုံးမှုကို မထိခိုက်စေဘဲ ပိုလျှံသည့် ကုန်ပစ္စည်း များကို တင်ပို့သည့် ပို့ကုန်ပထမစနစ် (Export First) မူဝါဒကျင့်သုံးခဲ့ပါတယ်။ နယကအစိုးရဟာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနဲ့ ကုန်သွယ်မှုတိုးမြှင့်နိုင်ဖို့ရည်ရွယ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ နယ်နိမိတ်ထိစပ်နေတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဘင်္ဂလာဒေ့ရှ်နိုင်ငံများနဲ့ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးစခန်းများ ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ပထမလွှတ်တော်ကာလမှာ စီးပွား ရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်နဲ့ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဒုတိယလွှတ်တော် ကာလမှာ စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၁၂)ရပ် ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေမူဆယ် (၁၀၅)
မိုင်နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးစခန်း၏လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများကိုစစ်ဆေးခြင်း

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အစိုးရလက်ထက်

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အစိုးရလက်ထက်မှာ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနဟာ နိုင်ငံတော်မှချမှတ်ထားတဲ့ စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်ကို ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရဲ့ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုအပေါ် ဝန်ကြီးရုံး၊ ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန၊ စားသုံးသူရေးရာဦးစီးဌာန၊ မူပိုင်ခွင့်ဦးစီးဌာနနဲ့ မြန်မာကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့တို့က ဟန်ချက်ညီညီ ပူးပေါင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အဓိကပို့ကုန်ဖြစ်တဲ့ ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချမှု မြှင့်တင်နိုင်ဖို့အတွက် " **မြန်မာ့ဆန်စပါးညီလာခံ ၂၀၂၂**" ကိုစီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဦးဆောင်မှုနှင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နေ့မှ ၇ ရက်နေ့အထိ နေပြည်တော်မှာ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။

ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုတွေကို ပိုမိုထိရောက်အောင်မြင်စေဖို့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရဲ့ လမ်းညွှန်မှုနဲ့ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ဆောင်ပုဒ် (Motto)ကို " **ဖွံ့ဖြိုးကုန်သွယ်၊ နိုင်ငံကြွယ်** " " **Develop Trade, Prosper the State**"ဟုပြင်ဆင်ခဲ့ပါတယ်။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနဟာ နိုင်ငံတော်ရဲ့ အမျိုးသား အကျိုးစီးပွားတိုးတက်မြင့်မားရေးအတွက် ထိရောက်တဲ့ ကုန်သွယ်မှုမူဝါဒများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းနဲ့ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နဲ့အညီ ပုဂ္ဂလိကအခန်းကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် အားပေးမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေး လျက်ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသတွင်းအဖွဲ့အစည်းများအပြင် နှစ်နိုင်ငံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့် တင်ရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ မြန်မာ့ထုတ်ကုန်များ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်မှာ ဈေးကွက်ဝေစုပိုမိုရရှိရေးနဲ့ အလားအလာရှိတဲ့ ပို့ကုန်နဲ့ဝန်ဆောင်မှုတွေကို ဈေးကွက်ရှာ ဖွေမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများမျှတ မှန်ကန်စေရေးနဲ့ လျင်မြန်ချောမွေ့စေရေးအတွက် ဘက်စုံကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံသား များရဲ့ စားသုံးသူအခွင့်အရေးကာကွယ်ရေး၊ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ လုံခြုံစိတ်ချရမှုရှိစေရေးဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးဂေဟာစနစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေဖို့အတွက် ခေတ်မီကောင်းမွန်တဲ့ မူပိုင်ခွင့်စနစ်တစ်ရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိပါတယ်။ မျက်မှောက်ကာလနဲ့ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်တဲ့ ဒီဂျစ်တယ်ကုန်သွယ်မှု (Digital Trade) ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်
မြန်မာ့ဆန်စပါးညီလာခံ ၂၀၂၂ ဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားတွင် အမှာစကားပြောကြားခြင်း

ခေတ်အဆက်ဆက်ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေ

နိုင်ငံတော်ရဲ့ကုန်သွယ်စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဟာ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ သမိုင်းပေးတာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်ပါတယ်။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနဟာ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ **“ဖွံ့ဖြိုးကုန်သွယ်နိုင်ငံကြွယ်”** ဆောင်ပုဒ်နဲ့အညီ နိုင်ငံတကာနဲ့ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းတွေကို ဌာနစတင်တည်ထောင်ချိန်မှ ယနေ့တိုင် ခေတ်အဆက်ဆက်တိုးတက် အောင်မြင်အောင်ဆောင်ရွက် နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ခေတ်အဆက်ဆက်ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေကို လေ့လာကြည့်ရင် ငွေရတုကာလမှာ ပို့ကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း ၂၇၀၊ သွင်းကုန် တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း ၂၉၀၊ ရွှေရတုကာလမှာ ပို့ကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၃၆ သန်း၊ သွင်းကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၃၀၉သန်း၊ စိန်ရတုကာလမှာ ပို့ကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း ၁၇၆၈၀၊ သွင်းကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၉၀၅၁ သန်း၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီလက်ထက် (၂) နှစ်တာကာလအတွင်း ပို့ကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၇၀၀၆ သန်း၊ သွင်းကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၇၅၆၁ သန်း အများဆုံးကုန်သွယ်မှုပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။

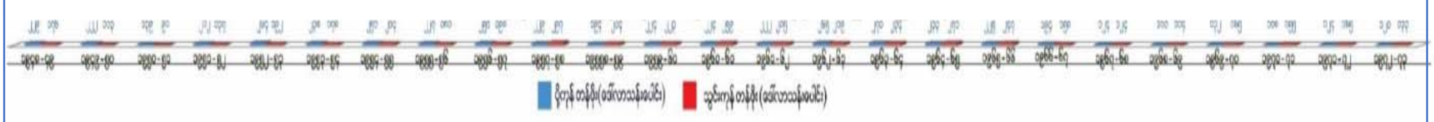

ငွေရတုကာလမြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုအခြေအနေ

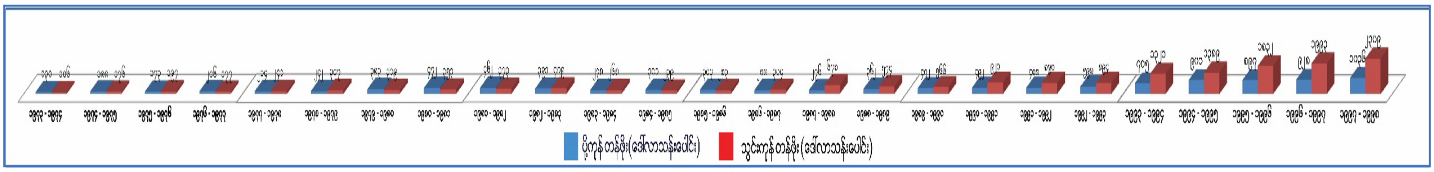

ရွှေရတုကာလမြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုအခြေအနေ

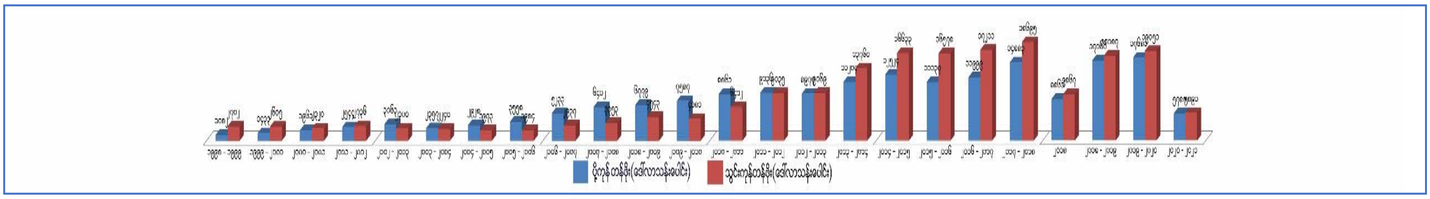

စိန်ရတုကာလမြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုအခြေအနေ

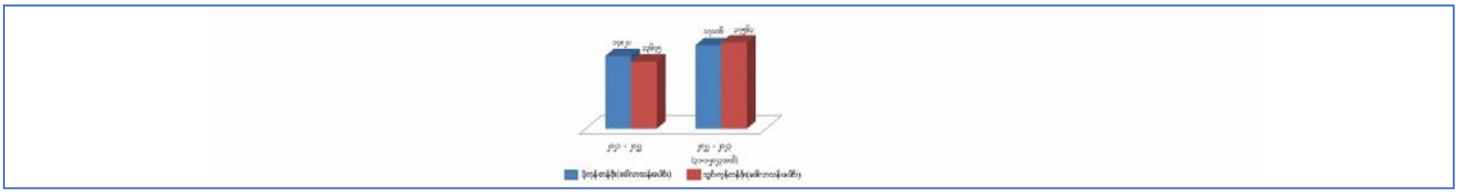

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအစိုးရလက်ထက်မြန်မာနိုင်ငံ၏ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံဟာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသတွင်းအဖွဲ့အစည်းများနဲ့ နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်မှုတွေမှာ အတူတကွပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနဟာ ရွှေရတုကာလ ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှ ယနေ့တိုင် လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုဒေသများဖြစ်တဲ့ ASEAN Free Trade Area (AFTA) ၊ ASEAN–China၊ ASEAN–Korea၊ASEAN–Japan၊ ASEAN–Australia, NewZealand၊ ASEAN–India၊ ASEAN–Hong Kong (China)၊ Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP)တို့မှာ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံ/ အဖွဲ့အစည်းများနဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနဟာ လွတ်လပ်ရေးမရမီ ကာလကတည်းက စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးရဲ့ ငွေရတုကာလ၊ ရွှေရတုကာလ၊ စိန်ရတု

ကာလနဲ့ ယနေ့တိုင်နိုင်ငံတော်ရဲ့ ရည်မှန်းချက်တာဝန်များကို အောင်မြင်အောင်ကြိုးပမ်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်ရဲ့ ကုန်သွယ်စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး တာဝန်များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရရဲ့ ၇၅ နှစ်မြောက် စိန်ရတုလွတ်လပ်ရေးနေ့ ဆောင်ပုဒ်ဖြစ်တဲ့ "**ရှေ့သို့လှမ်းချီပန်းတိုင်ဆီ**" ဆောင်ပုဒ်နဲ့အညီ ရတုအဆက်ဆက် ဆက်လက်ကြိုးပမ်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ (၈၆)နှစ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်နေ့အား ဂုဏ်ပြုတင်ပြလိုက်ရပါတယ်။

ရည်ညွှန်းကိုးကားချက်

၁။ မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းစဉ်ထဲက အတ္ထုပ္ပတ္တိအဘိဓာန် (၁၉၂၀ – ၁၉၈၈)၊ ဒိုင်အာခီခေတ်မှ လမ်းစဉ်ပါတီခေတ်အထိ နိုင်ငံတော်သမ္မတများ၊ ဒုတိယသမ္မတ၊ ဝန်ကြီးချုပ်များနှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

၂။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နှစ်ပတ်လည်စာအုပ်များ (၁၉၅၀ မှ ၁၉၅၈ထိ)

၃။ သမိုင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသားစာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ဝေသည့် မြန်မာ့ရက်စွဲ သမိုင်းများစာအုပ် အပိုင်း (၁)၊ (၂)